

ØKONOMIRAPPORT PER FEBRUAR 2021

RÅDMANNEN, 26. MARS 2021

Økonomirapport per februar 2021

Innhold

Sammendrag	3
Tekniske budsjettjusteringer	4
Økonomiske konsekvenser av pandemien	5
Sentrale poster	6
Skatt og rammetilskudd	6
Andre sentrale inntekter.....	8
Finansielle poster.....	8
Kommunens tjenesteområder	10
Hovedoversikt per februar 2021	14

Sammendrag

I henhold til styrings- og utviklingsmodellen er det ved inngangen til nytt år tildelt budsjettrammer på virksomhetsnivå innenfor de enkelte programområdene, og det er utarbeidet årsbudsjett ned på den enkelte enhet. Det er således gjennomført mange oppgaver som gir grunnlag for rapportering og styring gjennom året.

I det etterfølgende omtales økonomisk status for Drammen kommunekasse per februar. Det understrekes at det fortsatt er tidlig i året, og prognoser vil derfor være beheftet med stor usikkerhet. Rådmannen ønsker derfor å bruke tiden fram mot fremleggelsen av 1. tertialrapport på å utarbeide sikrere estimater, og velger derfor å ikke legge inn årsprognoser i denne rapporten.

Tabellen nedenfor viser status for hovedstørrelser i kommunekassens driftsregnskap etter årets to første måneder. Programområdene viser samlet et merforbruk på 42,2 millioner kroner. Samtidig preger pandemien fortsatt kommunens økonomi, og per februar er det registrert merutgifter på 45,8 millioner kroner innenfor programområdene.

Hovedstørrelser i Drammen kommunekasses driftsregnskap per februar 2021

Beløp i 1000 kroner	Regnskap hiå 2021	Revidert hiå 2021	Avvik hiå 2021	Revidert budsjett 2021
Skatt og rammetilskudd	-939 885	-941 214	-1 329	-6 009 154
Andre sentrale inntekter	-2 180	-3 230	-1 051	-217 600
Sentrale utgifter – pensjon mv	100 261	101 658	1 397	923 651
Programområdenes rammer	1 113 885	1 071 638	-42 248	5 102 421
Finansielle poster	-4 581	-3 065	1 516	167 715
Netto driftsresultat	267 501	225 787	-41 714	-32 967
<i>Resultatgrad*</i>				<i>0,43 %</i>
Årsoppgjørdisposisjoner				
Bruk/avsetning disposisjonsfond	0	0	0	-49 131
Bruk/avsetning bunde fond	0	0	0	0
Bruk/avsetning VA-fond	0	0	0	12 298
Overført til investeringsregnskapet (egenfinansiering)	0	0	0	69 800
Årsresultat	267 501	225 787	-41 714	0

*) Resultatgrad angir netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Utfordringer i enkelte programområder

Programområdene har til sammen et merforbruk på 42,2 millioner kroner mot periodisert budsjett per februar 2021. En vesentlig del av merforbruket kan tilskrives kostnader i forhold til pandemiutfordringene, samt periodiseringsfeil og manglende tekniske justeringer som ikke ble innarbeidet før regnskapet ble stengt. Korrigert for disse forholdene er de fleste programområdene innenfor budsjettrammene per februar.

Det er likevel enkelte programområder som per februar har utfordringer med budsjettrammene. Programområde 06 Institusjoner og hjemmetjenester viser et reelt merforbruk per februar og er i en krevende økonomisk situasjon. Programområdet har ulike omstillingstiltak under vurdering. Programområde 02 Barnehage har også et merforbruk per februar, men har samtidig flere økonomiske

forhold det er knyttet stor usikkerhet til vedrørende videre utvikling i år. For nærmere omtale av dette vises det til kapitlet om «kommunens tjenesteområder».

Sentrale budsjettposter

Det legges til grunn at årsprognosene opprettholdes i samsvar med budsjett for de sentrale postene. Det er fortsatt tidlig i året, og stor usikkerhet. Dette gjelder særlig utviklingen for skatt og rammetilskudd. Det er også usikkerhet knyttet til lønnsreserven og utfallet av årets lønnsoppgjør. Det er også usikkerhet knyttet til pensjonsutgiftene – blant annet nivået på reguleringspremien og årets premieavvik.

Rådmannen vil komme nærmere tilbake til disse forholdene i 1. tertialrapport.

Tekniske budsjettjusteringer

Det er gjennomført flere budsjettekniske justeringer som påvirker programområdenes rammer i forhold til vedtatt årsbudsjett 2021. De budsjettekniske justeringene er i hovedsak knyttet til følgende forhold:

- Vedtatt statsbudsjett 2021

Som følge av budsjettforliket mellom regjeringen og Fremskrittspartiet ved behandlingen av statsbudsjettet 2021 er kommunens rammetilskudd økt med netto 6,4 millioner kroner. Dette skal blant annet dekke opp for:

- Redusert skatteanslag med 1,2 millioner kroner som følge av reversert økning i formuesskatt på bolig og fritidsbolig.
- Kompensasjon på 6,4 millioner kroner for reversert reduksjon av pensjonspåslaget for private barnehager og videreføring av kapitaltilskudd til private barnehager på 2020-nivå i 1. halvår i år.
- Trekk på 1,2 millioner kroner som følge av at merkostnader til foreslått skjermingsordning for økte egenandeler bortfaller.

- Virkning av lønnsoppgjør høsten 2020

På grunn av pandemien ble fjorårets lønnsoppgjør utsatt til høsten. Oppgjøret ble avsluttet så sent at virkningene av oppgjøret ikke ble innarbeidet i budsjetterammene i vedtatt økonomiplan 2021-2024. Programområdene er nå kompensert for helårsvirkningen av oppgjøret med totalt 13,0 millioner kroner som er finansiert med tilsvarende reduksjon av sentral lønnsreserve.

- Teknisk flytting mellom programområder

Det er foretatt flere budsjettekniske flyttinger mellom programområdene som i hovedsak er relatert til organisatoriske endringer. Blant annet er nesten 14 millioner kroner flyttet fra P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig til P03 Forebyggende tjenester som følge av at det allikevel ikke skulle opprettes en egen barneverntjeneste som del av tjenestetilbudet i Knutepunkt Strømsø (ref. kommune-styresak 191/20). Det nevnes også at 3,2 millioner kroner vedr. utskrivningsklare pasienter innenfor psykisk helse og rus er flyttet fra P06 Hjemmetjenester og institusjon til P07 Rus og psykisk helse

Budsjetekniske justeringer per februar 2021

Programområde (tall i 1000 kr)	Tekniske justeringer per februar
P01 Skole	4 184
P02 Barnehage	7 947
P03 Forebyggende tjenester (inkl. barnevern)	13 773
P04 Helse	573
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	964
P06 Hjemmetjenester og institusjon	-206
P07 Rus og psykisk helse	3511
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	-13 902
P09 Kultur, fritid og idrett	323
P10 Medvirkning og lokaldemokrati	11
P11 Utbygging og samferdsel	279
P12 Vann, avløp og renovasjon	192
P13 Arealplan, klima og miljø	283
P14 Ledelse, styring og administrasjon	268
P15 Samfunnssikkerhet	0
P16 Næringsutvikling	11
P17 Arbeid og inkludering	0
P18 Politisk styring	25
P19 Sentrale poster	-18 236

Økonomiske konsekvenser av pandemien

Økonomiske konsekvenser av pandemien påvirkes av smittesituasjonen og iverksatte tiltak. Etter en periode med lav smitte ved inngangen til 2021 er smittesituasjonen betydelig endret. Situasjonen er fortsatt preget av stor usikkerhet, og det må påregnes store økonomiske konsekvenser av pandemien også i 2021.

I budsjettet for 2021 er det avsatt 109,5 millioner kroner til dekning av merutgifter knyttet til pandemien. Dette er i sin helhet forutsatt finansiert med statlige midler. Dette omfatter 83,2 millioner kroner i ekstra innbyggertilskudd og 2 millioner kroner til kontrolltiltak. Disse midlene utbetales i tillegg til ordinært rammetilskudd i månedene januar -mai.

I tillegg er det lagt inn en forventning om 24,2 millioner kroner i ekstraordinære skjønnsmidler. Stortinget har ifm. [Prop. 1 S Tillegg 1 \(2020e-2021\)](#) vedtatt å øke skjønnssammenheng til kommunene med 1,5 milliarder kroner for første halvår 2021. Ekstra skjønnsmidler skal prioriteres til kommuner med høye utgifter til oppfølgingen av TISK-strategien og smittevern som følge av lokale smitteutbrudd.

I tillegg er mottatte midler fra staten i 2020 til forlenget periode for gjennomføring av introduksjonsprogram og norskopplæring med til sammen nesten 8,3 millioner kroner avsatt til bundet fond, da merutgiftene først vil komme i år.

Per februar er det påløpt 45,8 millioner kroner i merutgifter knyttet til pandemien. Av dette er 2,5 millioner kroner relatert til vaksinasjon.

Kommunene er pålagt å tilby og gjennomføre vaksinasjonsprogrammet. Det er igangsatt et betydelig apparat for å gjennomføre vaksinasjonsprosessen i Drammen kommune. Staten vil dekke kommunenes

kostnader knyttet til koronavaksinasjon. På grunn av merbelastning knyttet til smittetrykket i Drammen kommune og prioritering av å få utført vaksinasjon foreligger det et etterslep i forhold til regnskapsførte vaksinasjonsutgifter per februar.

Det nevnes også at Stortinget 23. februar vedtok å bevilge en milliard kroner til kommunal kompensasjonsordning til lokale virksomheter. V bevilget ramme vil 500 millioner kroner gå til kommuner som hadde arbeidsledighet over landsgjennomsnittet per 16. februar 2021, eller kommuner som har vært omfattet av de forsterkede smitteverntiltakene som ble iverksatt på nyåret. Beløpet fordeles etter antall ledige i disse kommunene. Resterende 500 millioner kroner fordeles til kommuner etter folketall. Alle kommuner får et minstebeløp på 250 000 kroner. Drammen kommune vil motta nesten 26,8 millioner kroner fra denne ordningen.

Oppdatert vurdering av de økonomiske konsekvensene av pandemien vil legges fram i forbindelse med 1. tertialrapport.

Sentrale poster

Skatt og rammetilskudd

Inntekts- og formuesskatt

I økonomiplan 2021-2024 ble det lagt til en grunn en skattevekst i 2021 på 6,5 prosent både lokalt og nasjonalt. Som følge av høyere skatteinngang i Drammen mot slutten av 2020 enn forutsatt ved utarbeidelsen av budsjettet krever kommunens skatteanslag en vekst på 5,8 prosent målt mot faktisk skatteinngang i fjor. På landsbasis ble fjorårets skatteinngang noe lavere enn lagt til grunn i statsbudsjettet for 2021, og det vedtatte skatteanslaget krever derfor en vekst på 7,0 prosent.

Drammen kommune har i årets to første måneder hatt en skatteinngang på 380,6 millioner kroner. Dette er en økning på 0,8 prosent sammenliknet med tilsvarende periode i 2020, og er 1,3 millioner kroner lavere enn budsjettet. Skatteinngangen i de to første månedene i 2020 var som kjent ikke påvirket av pandemien, noe som gjør sammenliknings-grunnlaget krevende. Skatteinngangen på landsbasis er 1,0 prosent høyere enn i tilsvarende måneder i fjor.

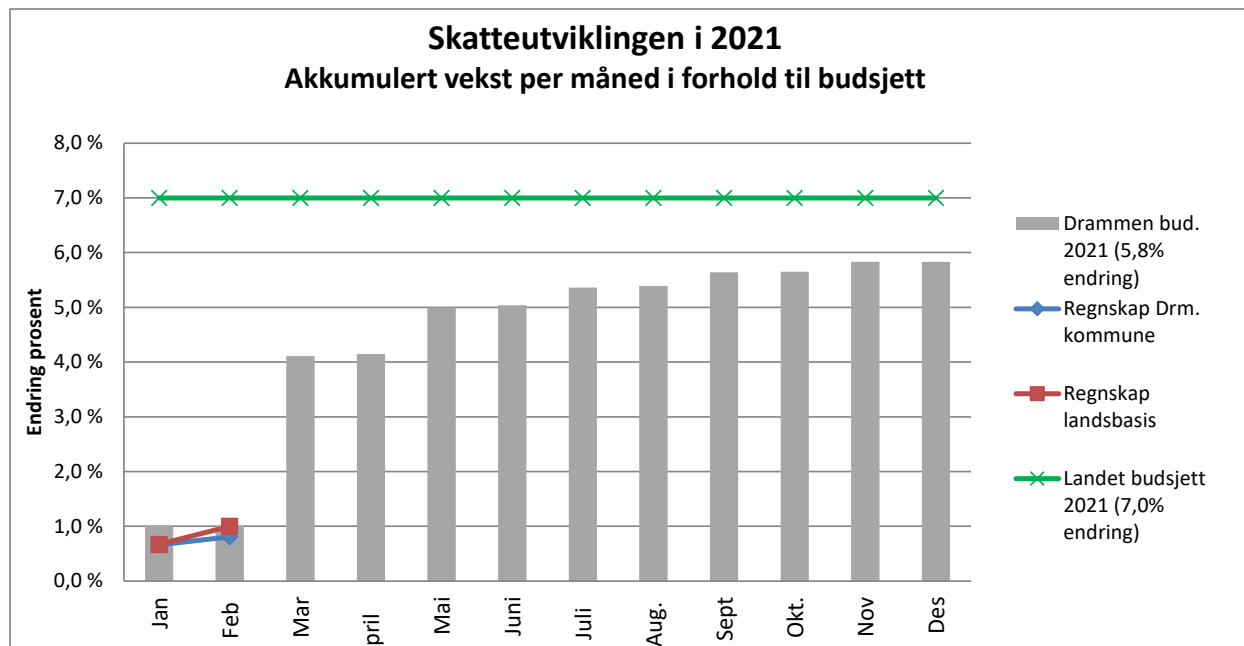
Det er naturlig at skatteutviklingen i årets to første måneder ligger en god del lavere enn årsbudsjettveksten, da disse inntektene i stor grad gjelder forskuddstrekk 6. termin 2020. For 2021 ble den kommunale skatteøren økt fra 11,10 til 12,15 prosent, noe som innebærer at kommunene får en høyere andel av den samlede skatteinngangen fra og med skatteinngangen i mars. Det er derfor vanskelig å trekke nærmere konklusjoner før skatteinngangen i mars er kjent.

Figuren nedenfor viser at akkumulert skatteinngang i kommunens budsjett forventes å øke jevnt fra og med mars måned. Det samme er tilfellet for skatteinngangen på landsbasis, men denne er i figuren markert med grønn linje på 7,0 prosent vekst.

Akkumulert skattevekst per måned 2021

	Vedtatt budsjett 1)	Jan	Feb	Mar	April	Mai
Regnskap Dram. kommune	5,8 %	0,7 %	0,8 %			
Regnskap landsbasis	7,0 %	0,7 %	1,0 %			

1) Budsjettert skatteinngang i 2021 målt i forhold til faktisk skatteinngang i 2020

Akkumulert skattevekst per måned – målt mot revidert budsjett

Skatteutviklingen i fjor ble sterkt preget av iverksatte tiltak for å bekjempe pandemien. Utsatte frister for betaling av forskuddsskatt 1. og 2. termin, samt omfattende permitteringer innenfor en rekke bransjer har gjort sammenlikningsgrunnlaget med 2020 mer krevende. Samtidig medfører fortsatt høyt smittetrykk og omfattende tiltak betydelig usikkerhet i forhold til skatteutviklingen de kommende månedene.

Som nevnt ovenfor er det vanskelig å trekke konklusjoner på grunnlag av skatteinngangen i årets to første måneder. Inngangen i Drammen er noe svakere enn budsjettert og noe lavere enn landsgjennomsnittet, men avvikene er så små at dette ikke bør tillegges for stor vekt. Rådmannen opprettholder inntil videre årsprognosen i samsvar med budsjett, og vil komme nærmere tilbake til dette i 1. tertialrapport når skatteinngangen for mars og april er kjent.

Rammetilskudd

Rammetilskuddet er per februar i samsvar med budsjett. Drammen kommune mottar i månedene januar – mai om lag 17 millioner kroner per måned i ekstra rammetilskudd til dekning av merutgifter knyttet til pandemien. Til sammen vil dette utgjøre 85,2 millioner kroner, og inngår som en del av den budsjetterte avsetningen til pandemiltak på 109,5 millioner kroner.

Første termin inntektsutjevning i 2021 finner først sted i mars. Siden vekstforutsetningene nå er endret i forhold til hva som ble lagt til grunn i vedtatt økonomiplan, vil kommunens inntekstutjevning bli 1 - 2 millioner kroner lavere enn lagt til grunn i vedtatt budsjett 2021 med den forutsatte skatteveksten lokalt

og nasjonalt. Inntektsutjevningen vil imidlertid kunne påvirkes av flere forhold, og rådmannen kommer tilbake til dette i 1. tertialrapport.

Andre sentrale inntekter

Integreringstilskudd

På grunnlag av IMDIs anmodning vedtok kommunestyret ved behandlingen av økonomiplan 2021-2024 å bosette 58 personer i år, hvorav fire plasser forbeholdes enslige mindreårige flyktninger. Det er per utgangen av februar kun bosatt en enslig mindreårig flyktning, tre personer, herav én enslig mindreårig flyktning.

Bosatte flyktninger per februar 2021

	Antall bosatt per februar 2021	Vedtak 2021	Andel av vedtak
Voksne og barn i familie	0	54	0,0 %
Enslige mindreårige	1	4	25,0 %
Sum bosatte	1	58	1,7 %
Familiegjenforening	0		
Sum bosatt inkl. familiegjenforening	1		

Det er per februar inntektsført 1,7 millioner kroner i integreringstilskudd år 1. Dette er tilskudd som gjelder personer som ble bosatt mot slutten v fjoråret. Det er per februar ikke mottatt inntekter fra integreringstilskuddet. Første termintilskudd år 2-5 er i slutten av mars.

Budsjettert integreringstilskudd for 2021 er basert på forutsatt bosetting av 85 personer. Som varslet i økonomiplan 2021-2024 må inntektslaget nedjusteres med om lag 6 millioner kroner for å tilpasses bosettingsvedtaket. Rådmannen kommer tilbake til dette i 1. tertialrapport.

Særtilskudd enslige mindreårige flyktninger

Det er for 2021 budsjettert med 22,8 millioner kroner i tilskudd til enslige mindreårige flyktninger. Det er så langt ikke mottatt tilskudd fra ordningen, da første termin kommer til utbetaling i slutten av mars. I forhold til budsjettforutsetningen innebærer kommunestyrets bosettingsvedtak for 2021 en reduksjon på 2 personer. Dette vil gi en mindreinntekt på om lag en million kroner. Rådmannen kommer tilbake til dette i 1. tertialrapport.

Finansielle poster

Kommunekassens bevilgningsregnskap viser per februar et netto mindreforbruk fra finansielle poster på om lag 1,5 millioner kroner. Kommunens likviditet er fortsatt god, og mindreforbruket knytter seg først og fremst til renteinntekter fra kommunens ordinære bankinnskudd og plasseringer.

Renteforutsetninger og utviklingen i finansmarkedet

Renteforutsetningen i budsjett 2021 er utarbeidet med utgangspunkt i Norges Banks renteprognose. For 2021 er det forutsatt et gjennomsnitt for 3 måneders NIBOR på 0,37 prosent og et gjennomsnittlig marginpåslag på kommunens innlån på 50 basispunkter. Samlet utgjør dette en forventet innlånsrente for 2021 på 0,87 prosent for lån med variabel rente. Dette er en betydelig reduksjon i forhold til budsjettrenten for 2020 som var på 2,30 prosent. Etter at sentralbanken våren 2020 kuttet styringsrenten til 0 prosent, sank markedsrentene til historisk lave nivåer. Med mer optimisme knyttet til vaksineutrulling og raskere innhenting av norsk økonomi, har markedsrentene de første månedene av

2021 igjen vist en stigende trend. 3 måneders NIBOR har i perioden januar -februar i snitt lagt på 0,47 prosent. Imidlertid har kredittpåslaget ut til låntaker vært lavere enn budsjettert, og refinansieringer og nye låneopptak i årets første måneder har vært gjort til noe gunstigere betingelser enn budsjettert. Det er imidlertid viktig å påpeke at det med årets budsjettforutsetninger ikke kan påregnes vesentlige besparelser fra finansområdet, slik tilfellet var for regnskapsåret 2020.

Som forventet vedtok Norges Bank på rentemøte 17. mars å opprettholde styringsrenten på 0 prosent, men valgte å heve rentebanen. Det er stor usikkerhet om den videre gjeninnhenting i økonomien, men det er utsikter til at aktiviteten vil nærme seg et normalt nivå tidligere enn anslått i forrige pengepolitiske rapport. Prognosen for styringsrenten innebærer at renten øker gradvis fra andre halvår i år, hvilket gir en noe raskere renteoppgang enn anslått i desember. Langt på vei var også dette neddiskontert av markedet på forhånd.

Refinansieringer og nye låneopptak

Lånefondet har i perioden refinansiert lån på til sammen 300 millioner kroner. I tillegg er det i mars tatt opp 300 millioner kroner i nytt lån under årets låneramme. Lånet løper i fem år med flytende rente 3 måneders Nibor pluss 0,225 prosent.

Med unntak av en kort periode ved starten av pandemien våren 2020, har likviditeten i markedet vært god og finansmarkedet har fungert bra. Drammen kommune søker å spre låneforfallene, og har få lån til refinansiering i løpet av 2021. Kapitalrisikoen vurderes som lav. Per februar er cirka 52 prosent av låneporteføljen rentesikret. En økning i styringsrenten på 0,25 prosent, forventes å kunne gi høyere renteutgifter i Lånefondet på lån med flytende rente, dog avhengig av hvor tidlig renteoppgangen kommer. For lån knyttet til utviklingen i 3 måneders Nibor vil det uansett ta noe tid før høyere markedsrente får fullt gjennomslag til låneporteføljen.

Likviditet

Kommunen har i perioden i gjennomsnitt hatt 670 millioner kroner innestående på ordinær driftskonto, i tillegg til 200 millioner kroner plassert på høyrente konto til noe gunstigere rente hos hovedbankforbindelse Sparebank1 SR-bank. Ved utgangen av februar har kommunen fortsatt 100 millioner kroner plassert i likvide pengemarkedsfond. Det har i perioden ikke vært behov for å gjøre trekk på kommunens kassekreditt på total 400 millioner kroner. Kommunens likviditet vurderes per utgangen av februar å være god.

Status startlån

Drammen kommune har søkt Husbanken om 450 millioner kroner til startlån for 2021 og har fått innvilget dette. Lånet er foreløpig ikke utbetalt. I tillegg gjenstår om lag 63 millioner kroner i ubrukte lånemidler fra 2020. Det er per februar utbetalt startlån for til sammen 50,3 millioner kroner, hvilket er noe høyere enn på samme tidspunkt i fjor, hvor samlet utbetaling var på 39,7 millioner kroner. Det er fortsatt tidlig på året, men samlet utbetaling til startlån synes så langt å ligge godt innenfor omsøkt låneramme fra Husbanken med tillegg av ubrukte lånemidler. Utviklingen følges frem mot 1. tertialrapport.

Oppsummering finansområdet

Større optimisme knyttet til vaksineutrulling og raskere innhenting av norsk økonomi ga stigende markedsrente de første månedene av 2021. Sentralbankens heving av rentekurven på rentemøte 17. mars understøtter forventningene om en gradvis renteøkning allerede fra og med høsten 2021. Høyere markedsrente vil kunne gi økte renteutgifter i Lånefondet, men vil samtidig også gi høyere avkastning på kommunens overskuddslikviditet. Med 3 måneders Nibor-rente som per utgangen av februar er noe høyere enn budsjettert, kan man imidlertid ikke regne med å hente ut besparelser av betydning fra finansområdet samlet. Det er fortsatt tidlig på året, og rådmannen velger foreløpig å opprettholde årsprognosen innenfor finansområdet uendret.

Kommunens tjenesteområder

Regnskapstall per februar 2021					
Programansvar	Beløp	Rev. bud	Avvik	COVID 19	Avvik eksl. Covid 19
P01 Skole	176 137 697	178 574 372	2 436 675	3 666 441	6 103 116
P02 Barnehager	139 195 864	133 027 486	-6 168 378	2 484 522	-3 683 856
P03 Forebyggende tjenester	58 786 169	46 333 766	-12 452 403	266 611	-12 185 791
SUM Hovedutvalg for Oppvekst og utdanning	374 119 730	357 935 624	-16 184 106	6 417 574	-9 766 532
P04 Helse	64 671 630	54 303 637	-10 367 993	13 802 426	3 434 433
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	96 748 764	97 094 433	345 669	512 306	857 975
P06 Institusjoner og hjemmetjenester	252 253 478	215 067 702	-37 185 776	22 685 303	-14 500 473
P07 Rus og psykisk helse	42 590 568	43 270 014	679 446	939 789	1 619 235
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	55 860 276	70 840 435	14 980 159	-1 440	14 978 719
SUM Hovedutvalg for Helse, sosial og omsorg	512 124 716	480 576 221	-31 548 495	37 938 385	6 389 890
P09 Kultur, fritid og idrett	62 614 691	73 277 076	10 662 385	1 075 791	11 738 176
P10 Medvirkning og lokaldemokrati	-329 314	-222 587	106 727		106 727
SUM Hovedutvalg for Kultur, idrett og frivillighet	62 285 377	73 054 489	10 769 112	1 075 791	11 844 903
P11 Utbygging og samferdsel	24 388 415	22 477 357	-1 911 058	7 385	-1 903 674
P12 Vann, avløp og renovasjon	29 418 657	29 040 349	-378 308	-5 817	-384 125
P13 Arealplan og miljø	7 096 501	8 798 461	1 701 960	0	1 701 960
SUM Hovedutvalg for Tekniske tjenester	60 903 573	60 316 167	-587 406	1 568	-585 839
P14 Ledelse, styring og administrasjon	79 964 119	74 999 674	-4 964 445	536 304	-4 428 140
P15 Samfunns-sikkerhet	14 574 259	14 666 442	92 183	0	92 183
P16 Næringsutvikling	3 272 696	3 350 412	77 716	0	77 716
P18 Politisk styring	6 542 045	6 738 495	196 450	23 286	219 736
SUM Formannskap	104 353 119	99 755 023	-4 598 096	559 590	-4 038 506
Sum P01-P18	1 113 786 515	1 071 637 524	-42 148 991	45 992 908	3 843 916

*Periodiseringsfeil og manglende tekniske justeringer fremkommer ikke av tabellen

Regnskapet per februar 2021 viser et samlet merforbruk for programområdene på 42,2 millioner kroner. En vesentlig del av merforbruket kan tilskrives kostnader i forhold til pandemiutfordringene, samt periodiseringsfeil og manglende tekniske justeringer som ikke ble innarbeidet før regnskapet ble stengt. I tabellen over fremkommer regnskapsførte merkostnader relatert til pandemien. Periodiseringsfeil som gjelder de fleste programområder og manglende tekniske justeringer er omtalt mer detaljert under det enkelte hovedutvalg og formannskapet. Korrigert for disse forholdene er de fleste programområdene innenfor budsjettamme per februar.

Det er likevel enkelte programområder som per februar har utfordringer å vise til. Programområde 06 Institusjoner og hjemmetjenester viser et reelt merforbruk per februar og er i en krevende økonomisk situasjon. Programområdet har ulike omstillingstiltak under vurdering. Programområde 02 Barnehage har også et merforbruk per februar, men har samtidig flere økonomiske forhold det er knyttet stor usikkerhet til vedrørende videre utvikling i år. Situasjonen til programområdene er nærmere beskrevet under.

Hovedutvalg for Oppvekst og utdanning

Regnskapstall per februar 2021					
Programansvar	Beløp	Rev. bud	Avvik	COVID 19	Avvik ekskl. Covid 19
P01 Skole	176 137 697	178 574 372	2 436 675	3 666 441	6 103 116
P02 Barnehager	139 195 864	133 027 486	-6 168 378	2 484 522	-3 683 856
P03 Forebyggende tjenester	58 786 169	46 333 766	-12 452 403	266 611	-12 185 791
SUM Hovedutvalg for Oppvekst og utdanning	374 119 730	357 935 624	-16 184 106	6 417 574	-9 766 532

*Periodiseringsfeil og manglende tekniske justeringer fremkommer ikke av tabellen

Korrigert for pandemirelaterte merkostnader, periodiseringsfeil og manglende tekniske justeringer er Hovedutvalg for Oppvekst og utdanning samlet sett innenfor budsjettetramme per februar. Programområdet 02 Barnehage har imidlertid et reelt merforbruk på 6,2 millioner kroner. Programområde 03 Forebyggende tjenester har et avvik som skyldes manglende teknisk justering, og har i realiteten et mindreforbruk på 1,5 millioner kroner. P01 Skole styrer mot et mindreforbruk innenfor 2 % også i 2021.

Årsaken til merforbruket på programområde 02 Barnehage er høyere kostnader enn budsjettet innen spesialpedagogiske tjenester på 2,6 millioner kroner og tilskudd til de private barnehagene i Drammen på 2,4 millioner kroner per februar. I tillegg er det noe periodiseringsfeil knyttet til avviket. Kostnadene til spesialpedagogisk hjelp er til enhver tid avhengig av antall vedtak og omfanget av disse. Antallet barn som har fått vedtak om særskilt tilrettelegging er økende og det er knyttet stor usikkerhet til utviklingen videre i løpet av året. I tillegg er det usikkerhet i forhold til barnetallsutviklingen fremover, effekten av neddimensjonering av de kommunale barnehagene, situasjonen med pandemien og innslagspunktet for gratis barnehage, der det er ventet en økning mot sommeren tilsvarende i fjor. Programområdet har i tillegg en relativt komplisert økonomi, som omfatter både de kommunale og private barnehagene, herunder tilskuddsordningen til sistnevnte. I tillegg er programområdets innsparingstiltak jf. økonomiplan 2021-24 vurdert med høy risiko for ikke å bli utført. Den økonomiske utviklingen vurderes fortløpende og følges opp i forbindelse med 1. tertial rapport.

Programområde 03 Forebyggende tjenester har et merforbruk som skyldes manglende periodisering i forbindelse med teknisk justering, der 13,9 millioner kroner er overført fra programområde 08 Sosialtjeneste, etablering og bolig jf. sak 191/20 i kommunestyret (15.12.2020). Det ble i denne saken vedtatt at det allikevel ikke skulle opprettes en egen barneverntjeneste, som del av tjenestetilbudet i Knutepunkt Strømsø.

Justert for dette har programområdet et reelt mindreforbruk på 0,9 millioner kroner per februar.

Hovedutvalg for Helse, sosial og omsorg

Regnskapstall per februar 2021					
Programansvar	Beløp	Rev. bud	Avvik	COVID 19	Avvik ekskl. Covid 19
P04 Helse	64 671 630	54 303 637	-10 367 993	13 802 426	3 434 433
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	96 748 764	97 094 433	345 669	512 306	857 975
P06 Institusjoner og hjemmetjenester	252 253 478	215 067 702	-37 185 776	22 685 303	-14 500 473
P07 Rus og psykisk helse	42 590 568	43 270 014	679 446	939 789	1 619 235
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	55 860 276	70 840 435	14 980 159	-1 440	14 978 719
SUM Hovedutvalg for Helse, sosial og omsorg	512 124 716	480 576 221	-31 548 495	37 938 385	6 389 890

*Periodiseringsfeil og manglende tekniske justeringer fremkommer ikke av tabellen

Hovedutvalg for Helse, sosial og omsorg er samlet sett innenfor budsjettammen per februar, da merforbruket i stor grad kan tilskrives kostnader i forhold til pandemiutfordringene. Dette hovedutvalget er preget av stort omstillingsbehov og er samtidig i størst grad tynget av pandemien.

Programområde 06 Institusjoner og hjemmetjenester har et merforbruk på 37,2 millioner kroner, hvor av 22,7 millioner kroner er merkostnader relatert til pandemien. Programområdet har følgelig et reelt merforbruk på 14,5 millioner kroner per februar. Det er nå gjennomført en beregning av inngangsfarten i 2021, målt opp mot inngangsfarten i 2020. Denne analysen viser et avvik mellom de to regnskapsårene på 0,03%. Det vil si at hvis man ikke foretar betydelige kostnadsreduksjoner vil resultatet for 2021 bli mellom 85 og 90 millioner kroner i merforbruk ekskludert for merkostnader knyttet til pandemien. Gjennom prosjektet «Balanse 2021» arbeides det med tiltak for å begrense merforbruket. De fleste av tiltakene krever politisk behandling i forbindelse med 1. tertialrapport. To av programområdets innsparingstiltak som har størst økonomisk effekt jf. økonomiplan 2021-24, er vurdert med henholdsvis høy og middels risiko for ikke å levere et resultat i størrelsesorden som forutsatt.

Mindreforbruket i programområdet 08 Sosialtjeneste, etablering og bolig på 15 millioner kroner, skyldes en manglende teknisk justering, der 13,5 millioner skal overføres til programområde 02 Forebyggende tjenester jf. over. Programområdet har følgelig et mindreforbruk på 1 million kroner per februar. Nedjustering av budsjettammer til NAV og Ny start må vurderes i forbindelse med 1. tertial rapportering, grunnet lavere bosetting av flyktninger i inneværende år jf. Økonomiplan 2021-24.

Hovedutvalg for Kultur, idrett og frivillighet

Regnskapstall per februar 2021					
Programansvar	Beløp	Rev. bud	Avvik	COVID 19	Avvik ekskl. Covid 19
P09 Kultur, fritid og idrett	62 614 691	73 277 076	10 662 385	1 075 791	11 738 176
P10 Medvirkning og lokaldemokrati	-329 314	-222 587	106 727		106 727
SUM Hovedutvalg for Kultur, idrett og frivillighet	62 285 377	73 054 489	10 769 112	1 075 791	11 844 903

*Periodiseringsfeil og manglende tekniske justeringer fremkommer ikke av tabellen

Hovedutvalg for Kultur, idrett og frivillighet er samlet sett innenfor budsjettamme per februar. Mindreforbruket på programområde 09 Kultur, idrett og frivillighet kan relateres i hovedsak til nye statlige tilskudd og ubrukte eksterne midler overført fra 2020 som ikke er periodisert.

Hovedutvalg for Tekniske tjenester

Regnskapstall per februar 2021					
Programansvar	Beløp	Rev. bud	Avvik	COVID 19	Avvik ekskl. Covid 19
P11 Utbygging og samferdsel	24 388 415	22 477 357	-1 911 058	7 385	-1 903 674
P12 Vann, avløp og renovasjon	29 418 657	29 040 349	-378 308	-5 817	-384 125
P13 Arealplan og miljø	7 096 501	8 798 461	1 701 960	0	1 701 960
SUM Hovedutvalg for Tekniske tjenester	60 903 573	60 316 167	-587 406	1 568	-585 839

*Periodiseringsfeil og manglende tekniske justeringer fremkommer ikke av tabellen

Hovedutvalg for Tekniske tjenester er samlet sett innenfor budsjettamme per februar. Avvikene i programområdene 11 Utbygging og samferdsel og 13 Arealplan og miljø kan tilskrives henholdsvis kostnader i forhold til pandemiutfordringene, samt periodiseringsfeil.

Formannskap

Regnskapstall per februar 2021					
Programansvar	Beløp	Rev. bud	Avvik	COVID 19	Avvik ekskl. Covid 19
P14 Ledelse, styring og administrasjon	79 964 119	74 999 674	-4 964 445	536 304	-4 428 140
P15 Samfunns-sikkerhet	14 574 259	14 666 442	92 183	0	92 183
P16 Næringsutvikling	3 272 696	3 350 412	77 716	0	77 716
P18 Politisk styring	6 542 045	6 738 495	196 450	23 286	219 736
SUM Formannskap	104 353 119	99 755 023	-4 598 096	559 590	-4 038 506

*Periodiseringsfeil og manglende tekniske justeringer fremkommer ikke av tabellen

Formannskapet har et reelt avvik som knytter seg til programområde 14 Ledelse, styring og administrasjon. Merforbruket gjelder økt personforsikring, da forsikringselskapene har økt premiene som følge av pandemien. I forbindelse med bruk av hjemmekontor for ansatte på grunn av pandemien har det i tillegg vært behov for anskaffelser av nye lisenser til Office365. Rådmannen jobber med å løse merkostnaden innenfor programområdets budsjetttramme, og kommer tilbake til saken i forbindelse med 1. tertialrapport.

Hovedoversikt per februar 2021

Drammen kommunekasse - driftsregnskap februar 2021

Beløp i 1000	Oppr. budsjett 2021	Regnskap hiå 2021	Revidert hiå 2021	Avvik hiå 2021	Revidert budsjett 2021
Sentrale inntekter					
Skatt på inntekt og formue	- 3 164 468	- 380 559	- 381 879	- 1 320	- 3 163 273
Rammetilskudd	- 2 839 478	- 559 326	- 559 335	- 9	- 2 845 881
Engangsmidler kommunereform				-	
Integreringstilskudd	- 81 164	- 2 180	- 3 230	- 1 051	- 81 164
Tilskudd enslige mindreårige flyktninger	- 22 788			-	- 22 788
Rente og inv. kompensasjon fra staten	- 18 905			-	- 18 905
Ekstraordinært vedlikeholdstilskudd				-	
Overføring fra kommunale foretak	- 94 742			-	- 94 742
Sum Sentrale inntekter	- 6 221 546	- 942 064	- 944 444	- 2 380	- 6 226 754
Sentrale utgifter					
Lønnsreserve	98 280			-	85 252
Husleie, renhold mv. ufordelt	610 193				610 193
Premiefond	- 63 129			-	- 63 129
Premieavvik	- 122 802			-	- 122 802
Amortisering av tidligere premieavvik	172 232	100 267	101 658	1 391	172 232
Tilskudd/kontingent pensjon	1 600			-	1 600
Reguleringspremie pensjon	120 805			-	120 805
Rammebevilgning covid-19 tiltak i 2021	109 500			-	109 500
Reserveavsetning pensjon	10 000			-	10 000
Diverse fellesutgifter (netto)	-	7	0	7	-
Sum Sentrale utgifter	936 679	100 261	101 658	1 397	923 651
Programområdene (før avsetninger mv.)					
P01 Skole	1 026 601	176 138	178 574	2 437	1 030 785
P02 Barnehager	778 993	139 196	133 027	- 6 168	786 940
P03 Forebyggende tjenester	341 481	58 786	46 334	- 12 452	355 254
P04 Helse	314 143	64 672	54 304	- 10 368	314 717
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	313 231	96 749	97 094	346	314 195
P06 Hjemmetjenester og institusjon	974 288	252 253	215 068	- 37 186	974 082
P07 Rus og psykisk helse	149 577	42 591	43 270	679	153 088
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	406 366	55 860	70 840	14 980	392 465
P09 Kultur, idrett og frivillighet	268 216	62 615	73 277	10 662	268 538
P10 Medvirkning og lokaldemokrati	3 258	- 329	223	107	3 269
P11 Utbygging og samferdsel	102 802	24 388	22 477	- 1 911	103 081
P12 Vann, avløp og renovasjon	- 158 708	29 419	29 040	- 378	- 158 517
P13 Arealplan og miljø	50 238	7 097	8 798	1 702	50 521
P14 Ledelse, styring og administrasjon	364 884	79 964	75 000	- 4 964	365 152
P15 Samfunnsikkerhet	88 849	14 574	14 666	92	88 849
P16 Næringsutvikling	11 773	3 273	3 350	78	11 783
P17 Arbeid og inkludering					
P18 Politisk styring	48 194	6 542	6 738	196	48 219
P19 sentraleposter (interkommunalt samarbeid)	-	99	-	99	
Sum netto utgifter programområdene	5 084 184	1 113 885	1 071 638	- 42 248	5 102 421

Finansutgifter					
Renteutgifter, provisjoner og finans	103 542	3 299	2 450 -	849	103 542
Avdragsutgifter	225 462			-	225 462
Renteinntekter	- 64 690 -	7 880 -	5 515	2 365 -	64 690
Kontantresultat lånefondet				-	
Utbytte	- 96 600			- -	96 600
Netto finansutgifter	167 715 -	4 581 -	3 065	1 516	167 715
Netto driftsresultat (overskudd (-)/underskudd (+))*	- 32 967	267 501	225 787 -	41 714 -	32 967
Årsoppgjørdisposisjoner					
regnskapsresultat				-	
Bruk av disposisjonsfond	- 49 131			- -	49 131
Avsetning disposisjonsfond		0	- -	0	
Avsetning bundene fond				-	
Bruk av bundene fond				-	
Avsetning bundne fond (VA fond)	12 298				12 298
Sum avsetninger	- 36 833	0	- -	0 -	36 833
Overføring til investeringsregnskapet	69 800			-	69 800
Årsresultat (overskudd (-)/underskudd (+))	0	267 501	225 787 -	41 714	0